

Fruktsamhetstrender i Sverige: ny oäkerhetsfaktor?

Gunnar Andersson, Professor i demografi

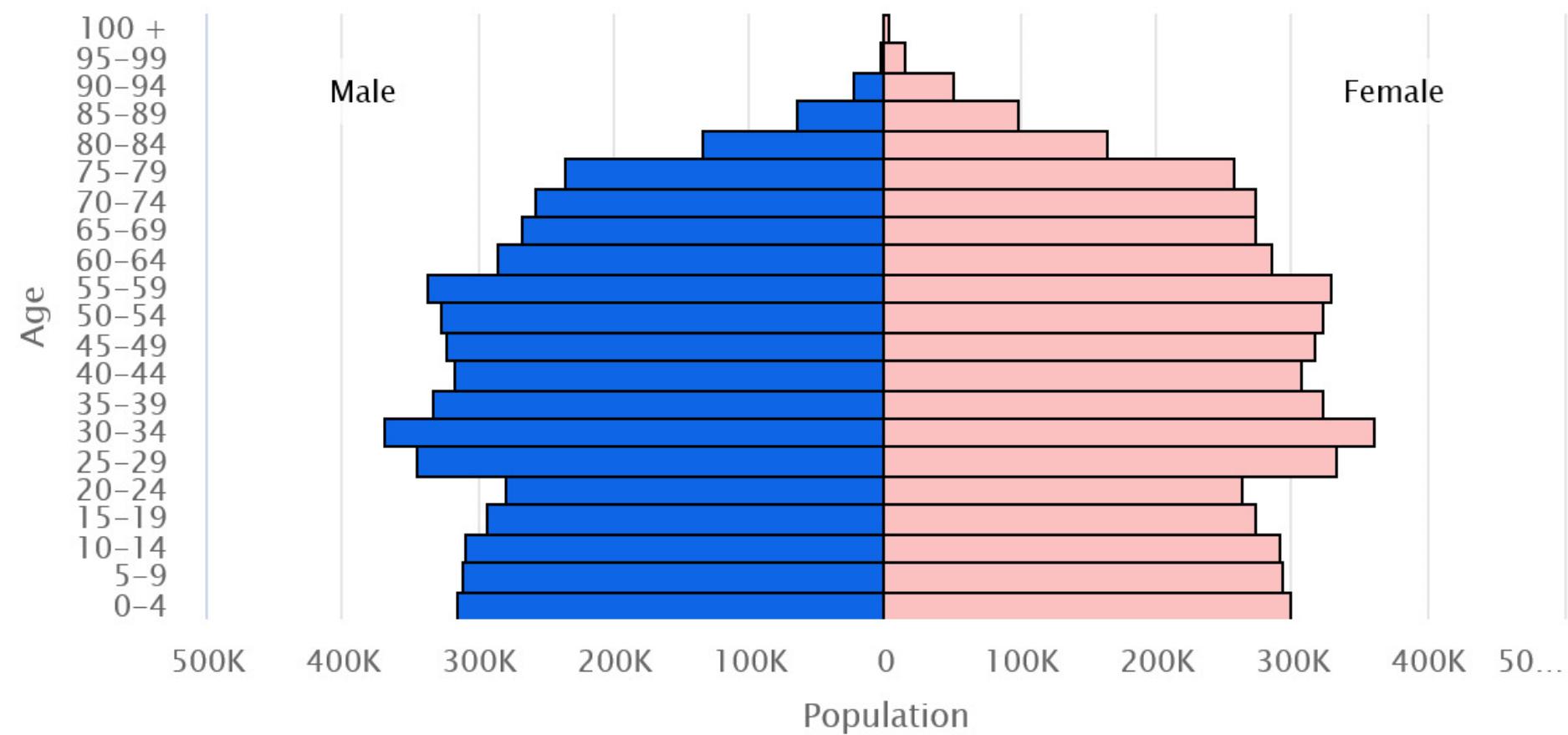
Stockholm
University

Demography Unit

Åldersstruktur i Sverige: Demografiska utmaningar?

Population Pyramid

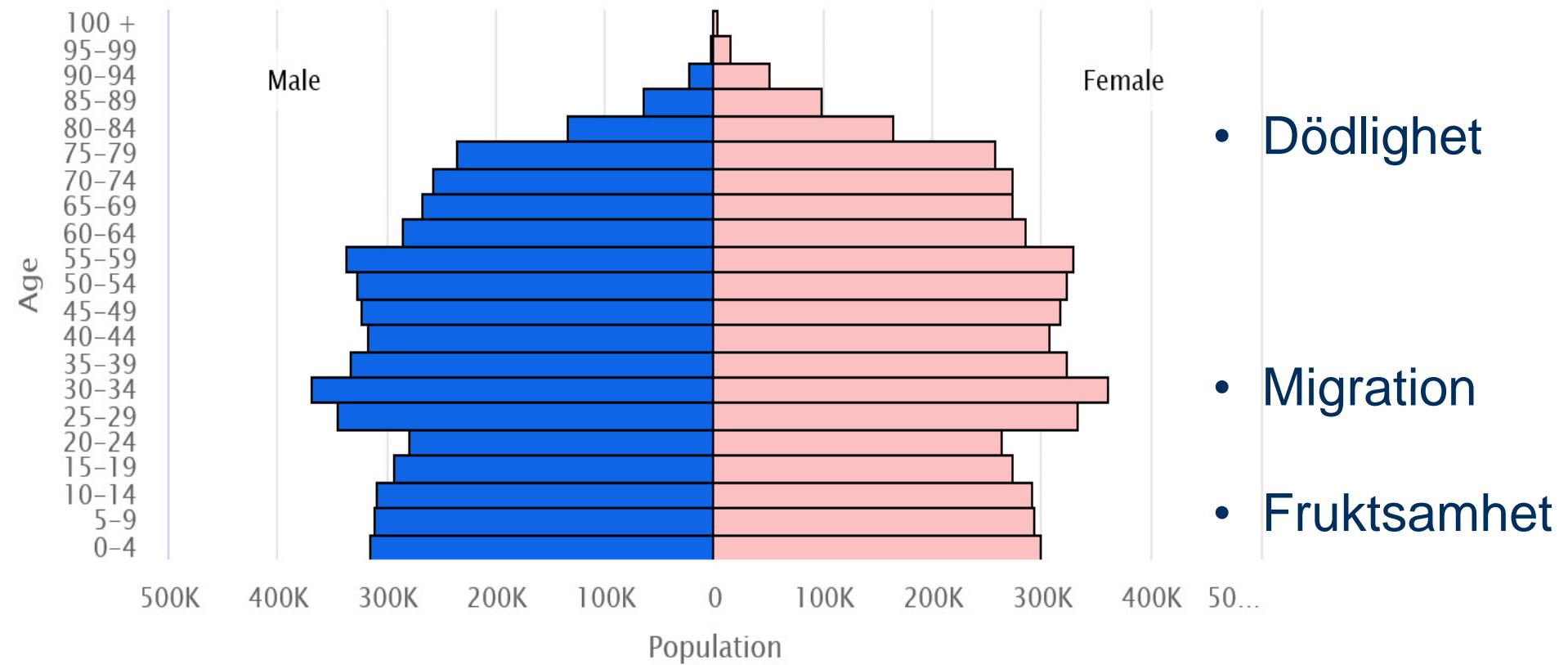
Sweden (2021)

Åldersstruktur i Sverige: Demografiska utmaningar?

Population Pyramid

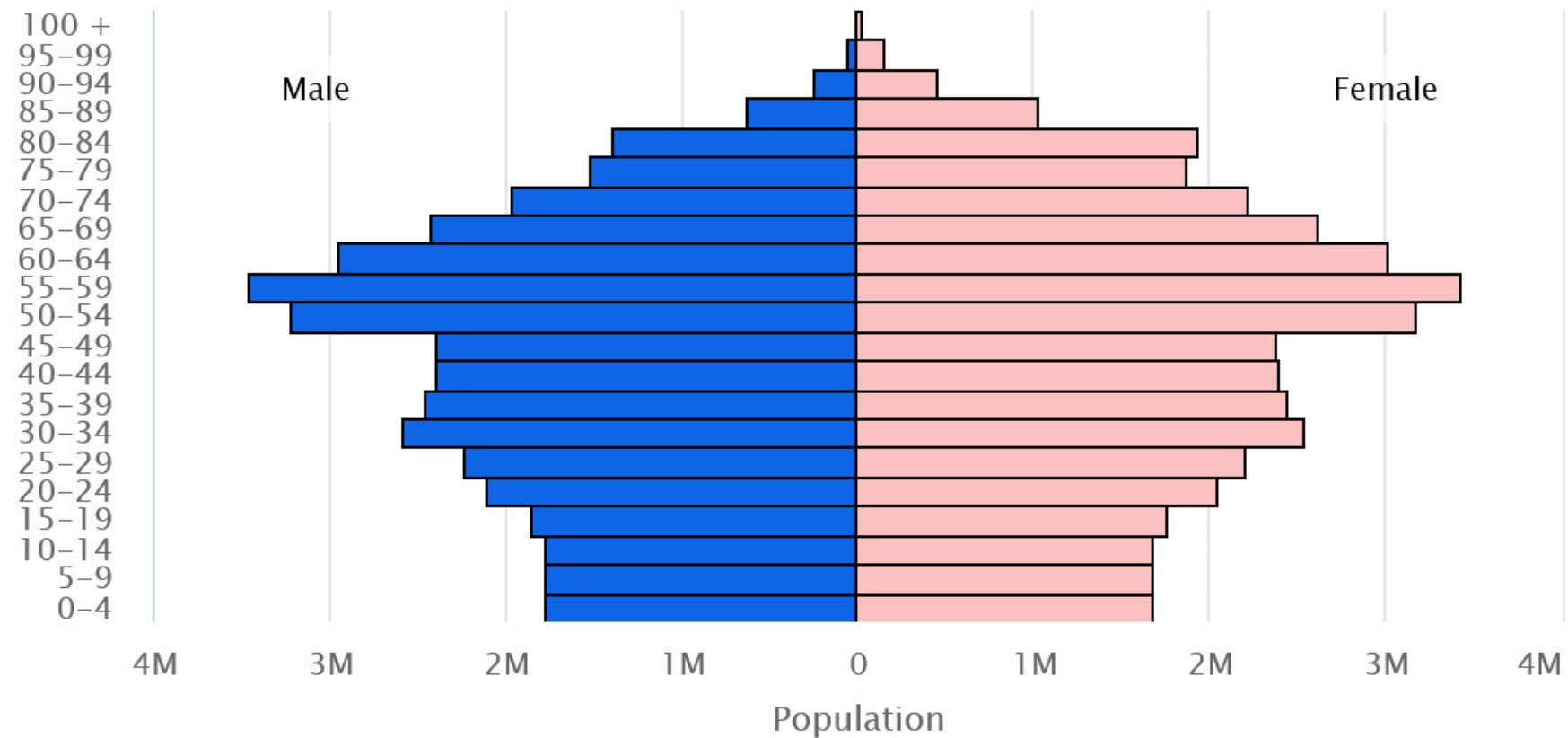
Sweden (2021)

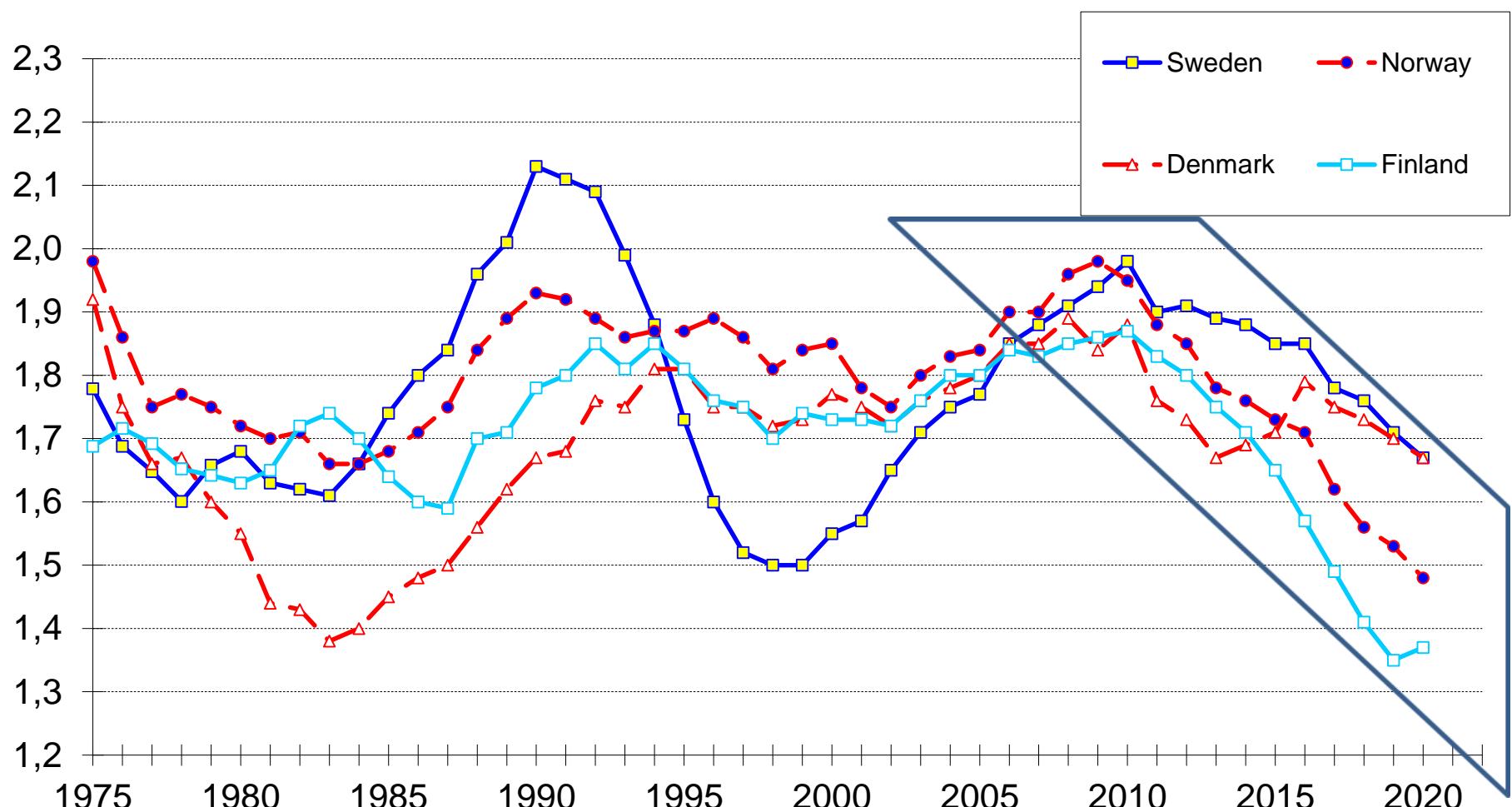
Åldersstruktur Tyskland

Population Pyramid

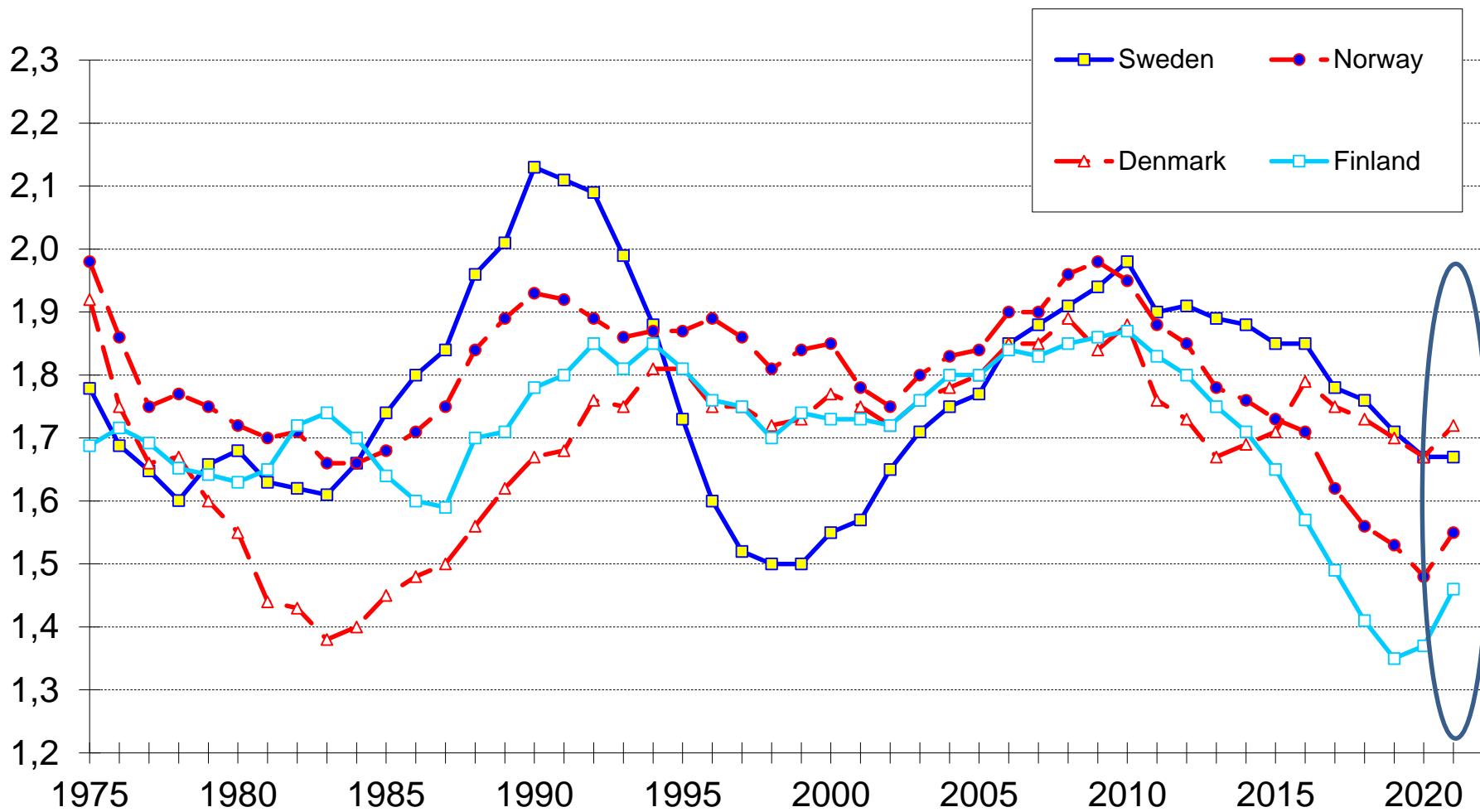
Germany (2021)

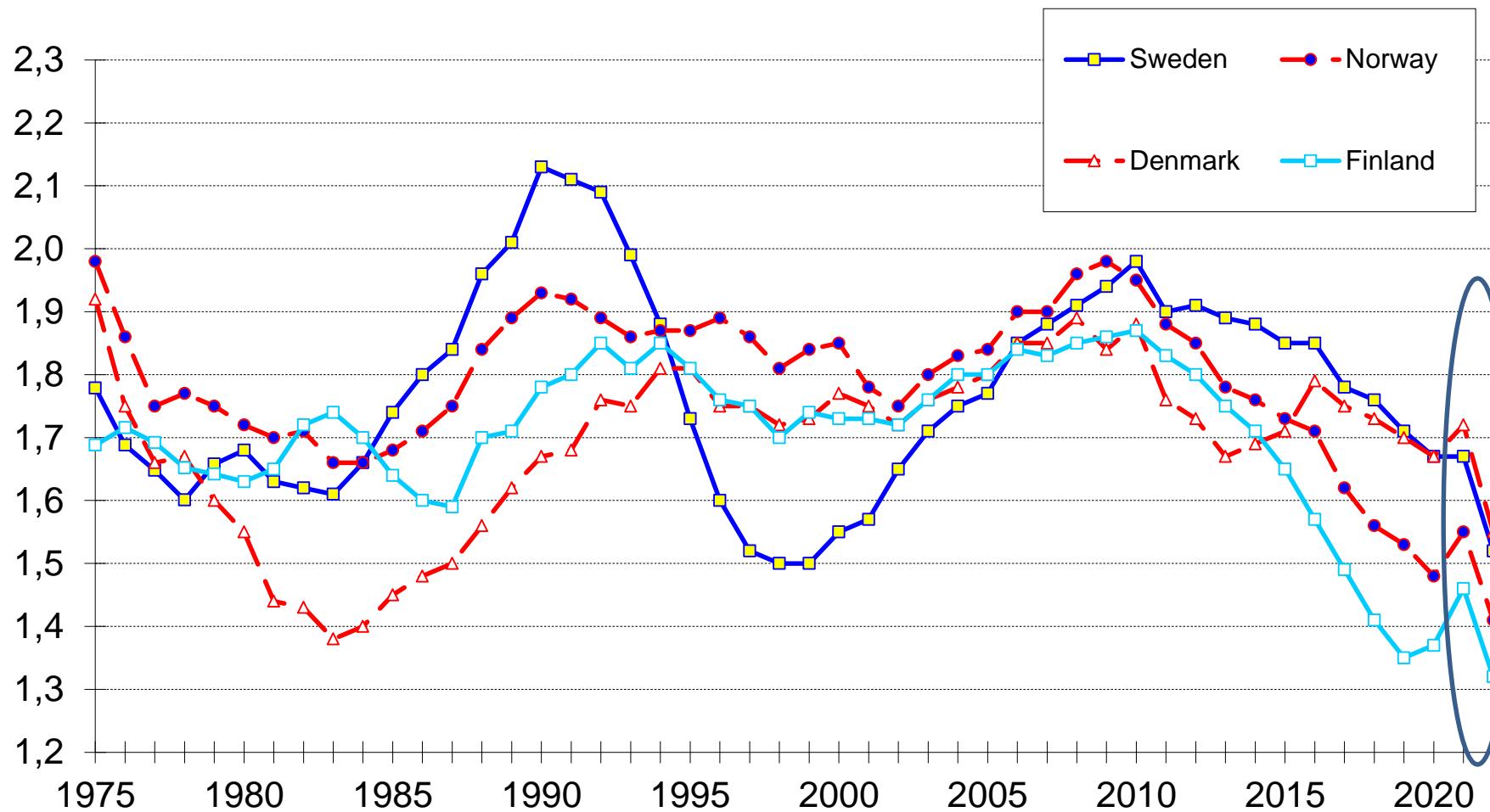
Summerade fruktsamhetstal, 1975-2020

Summerade fruktsamhetstal, 1975-2021

Summerade fruktsamhetstal, 1975-2022

Nya nordiska fruktsamhetstrender

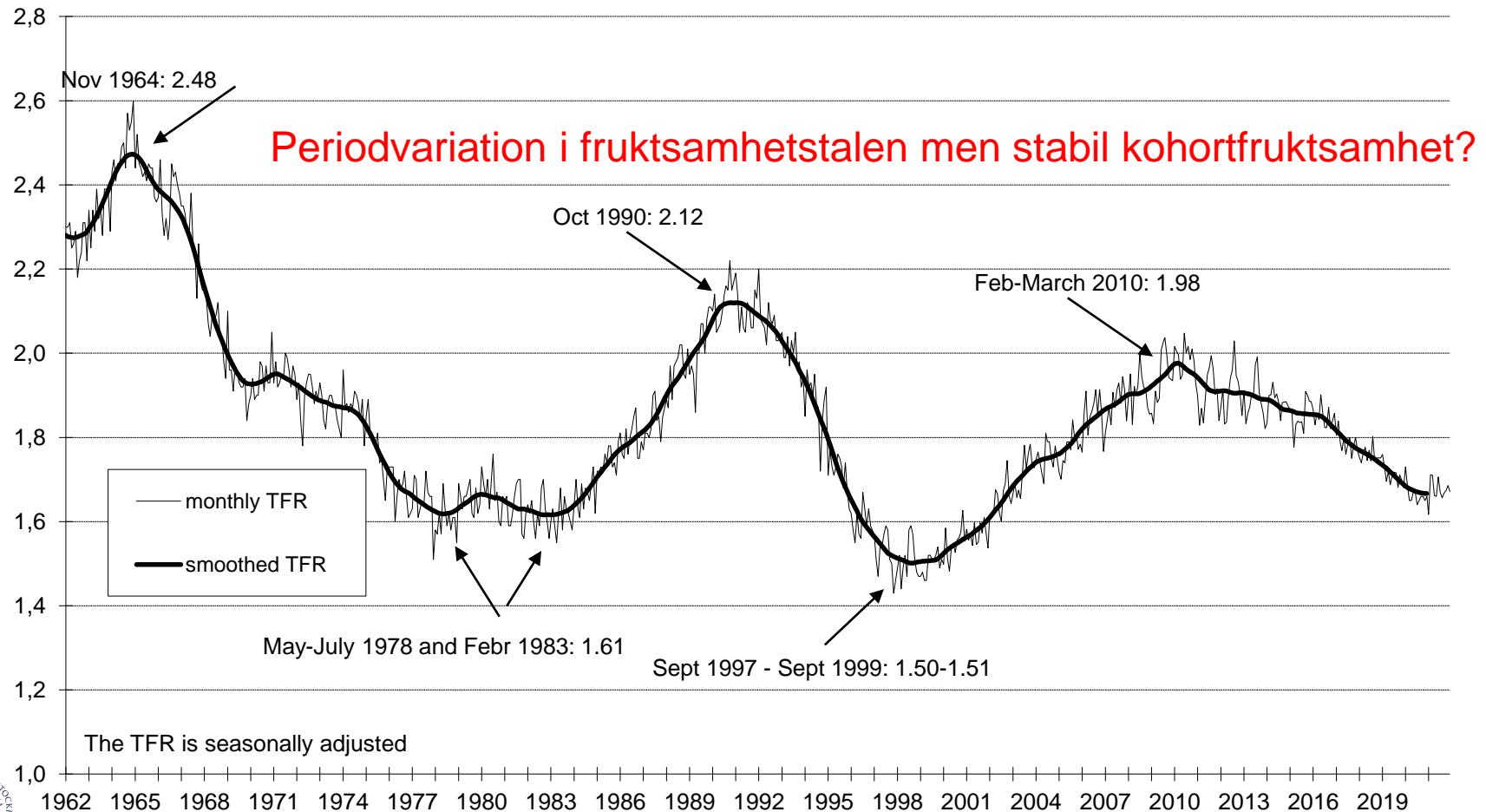
Inga bra konventionella förklaringar till 2010-talets minskande fruktsamhetstal

Nordiska modellen ur spår?

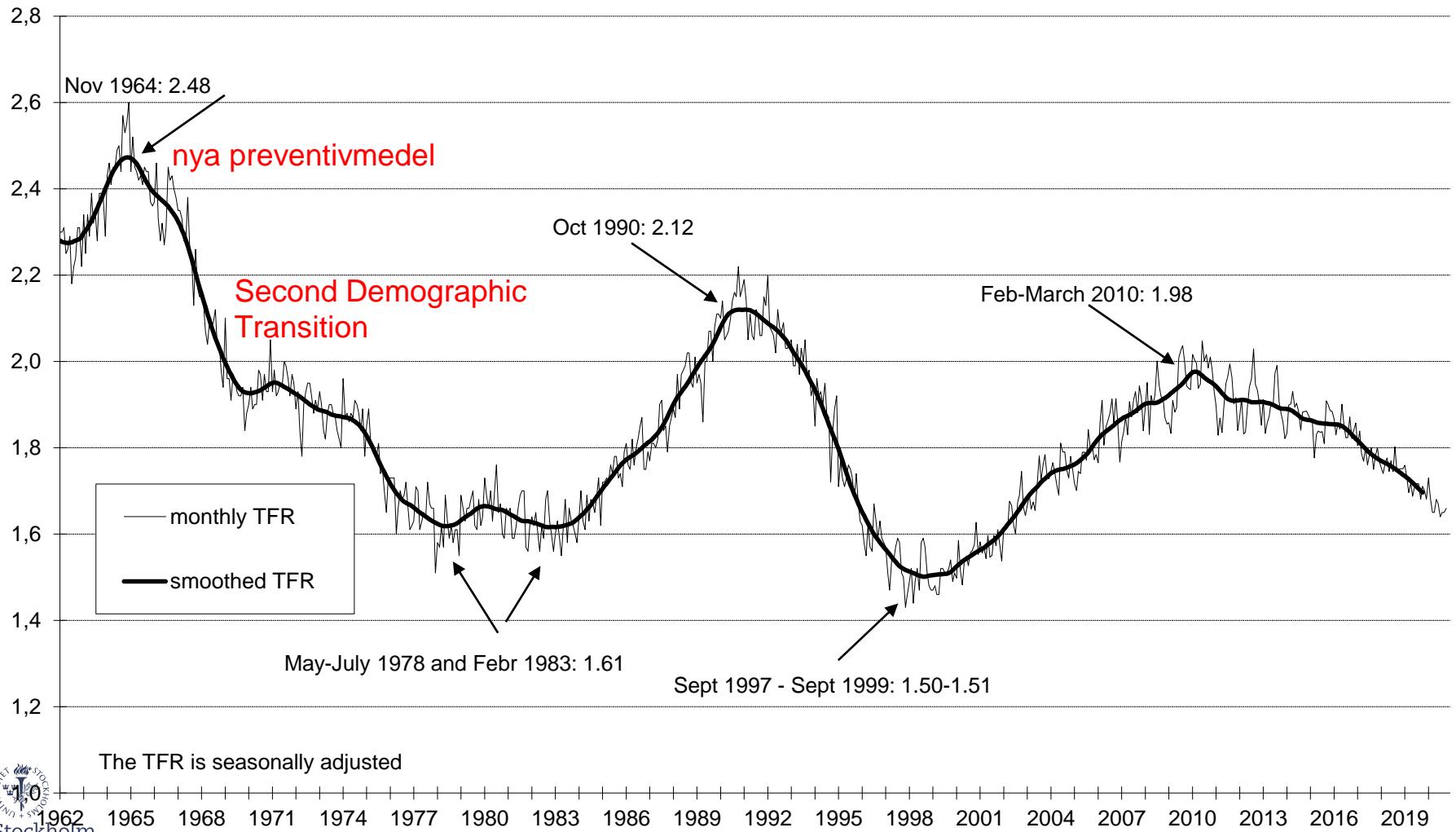
Sverige: mindre uppmärksamhet än i övriga nordiska länder, eftersom 1990-kohorterna kom in i barnafödande åldrar

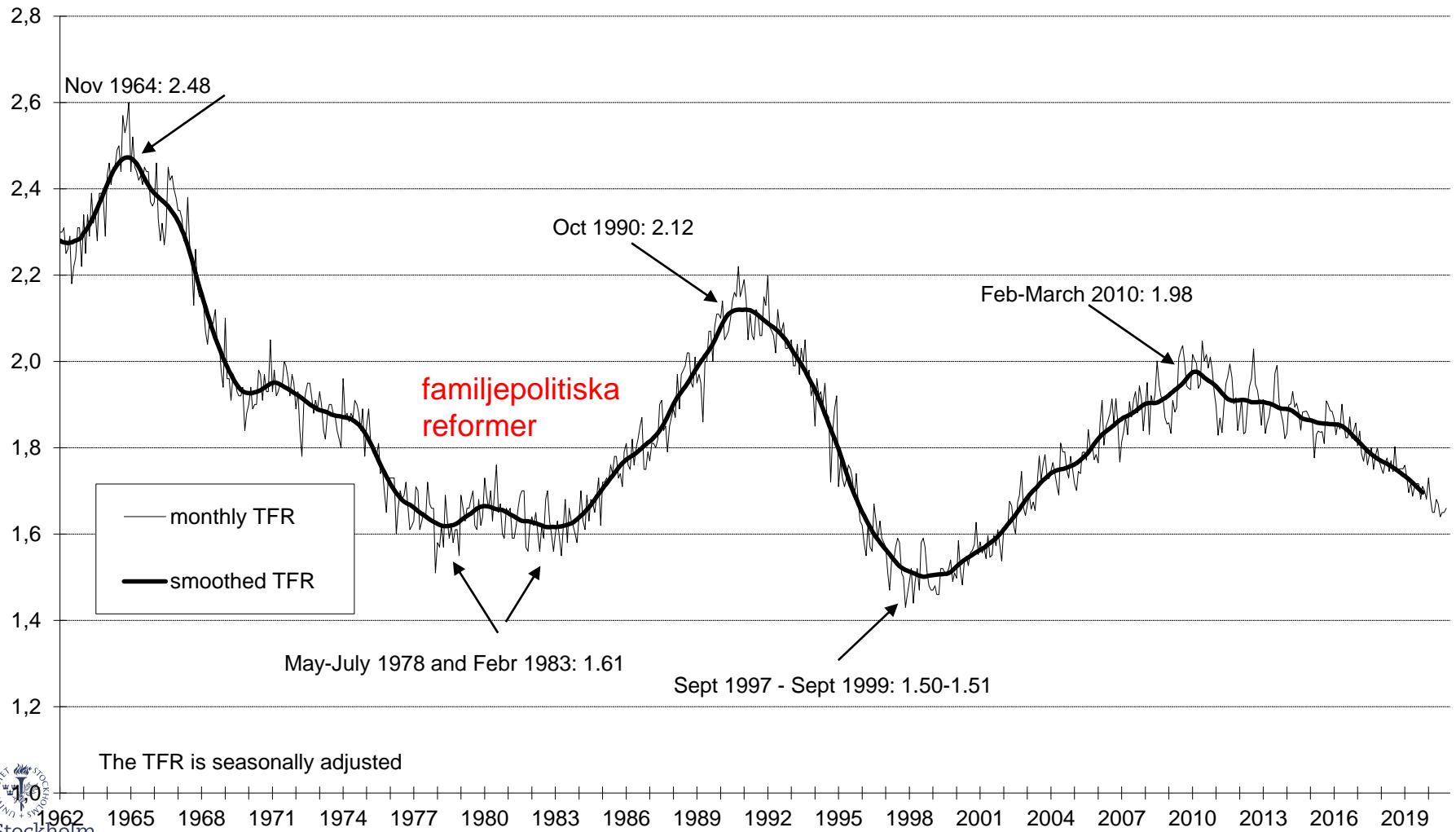
Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2021

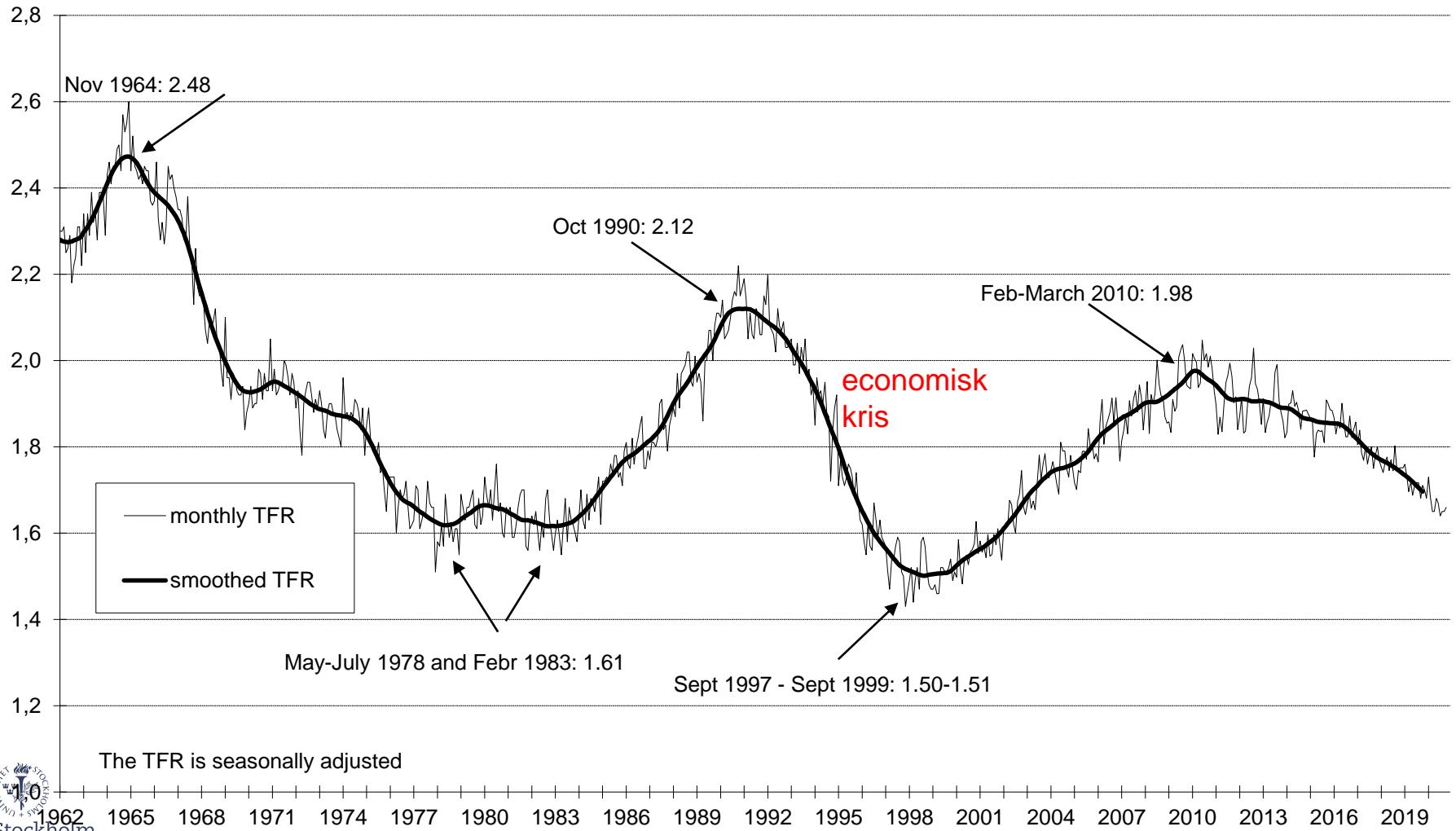
Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2020

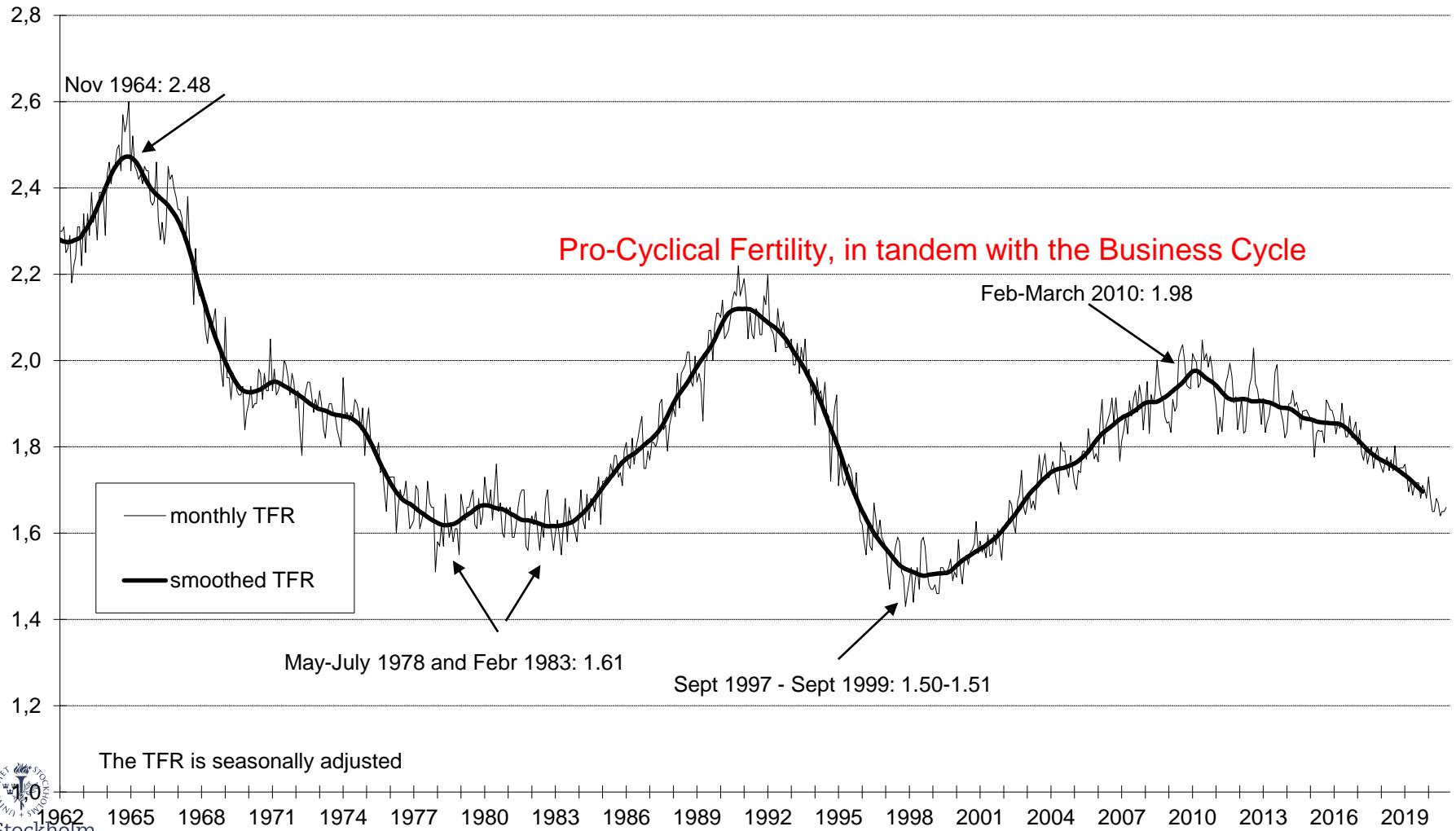
Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2020

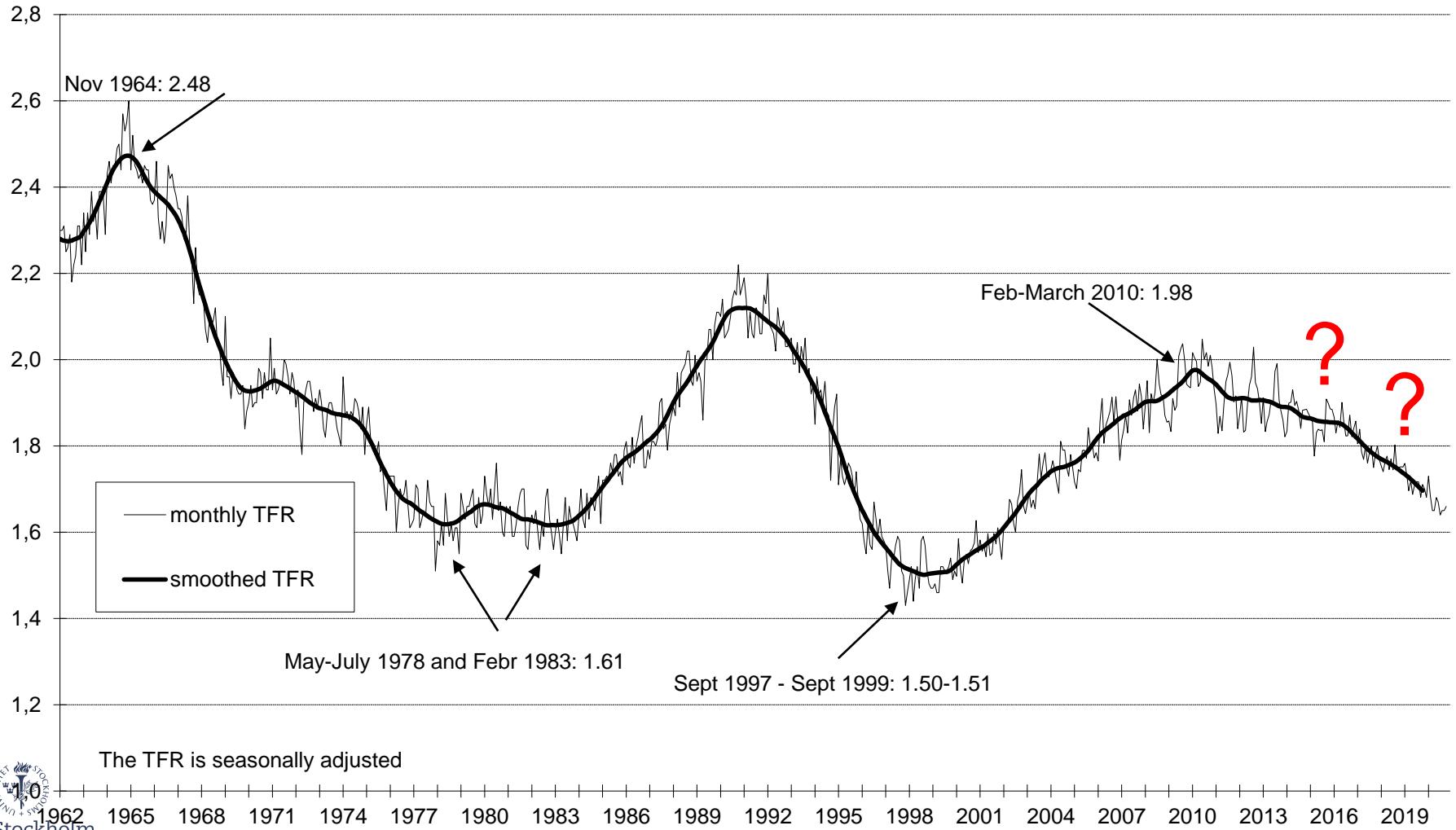
Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2020

Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2020

Sweden's roller-coaster fertility, 1962-2020

Varför minskade fruktsamhetstalen 2010-2020?

Inga standardförläningar håller:

ingen lågkonjunktur

inga försämringar i familjepolitiken

inga jämställdhetsförsämrigar

Varför minskade fruktsamhetstalen 2010-2020?

Inga standardförläningar som håller:

ingen lågkonjunktur

inga försämringar i familjepolitiken

inga jämställdhetsförsämrigar

Vad häände med fruktsamhetstrenderna?

Vilka grupper bidrog till fruktsamhetsfallet?

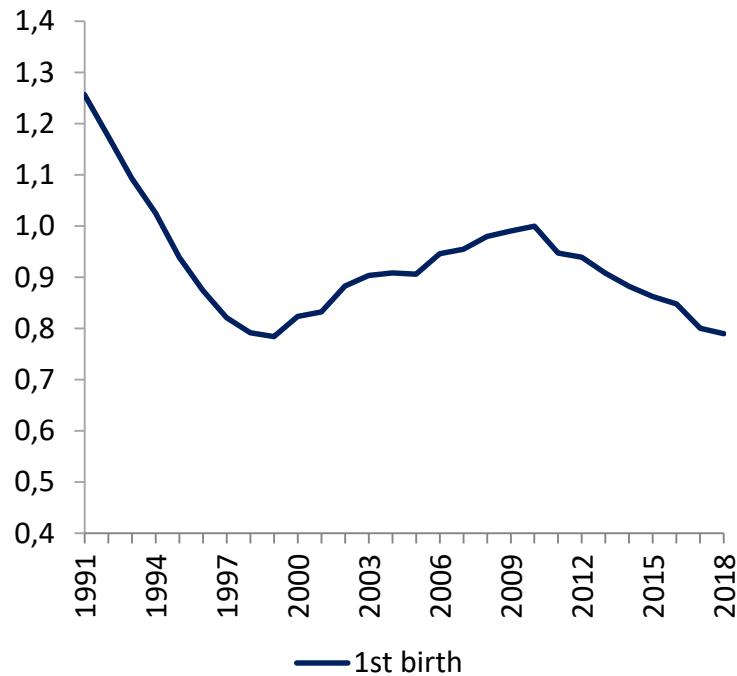
Vilka födselordningar ligger bakom?

Vilka socioekonomiska grupper bidrog?

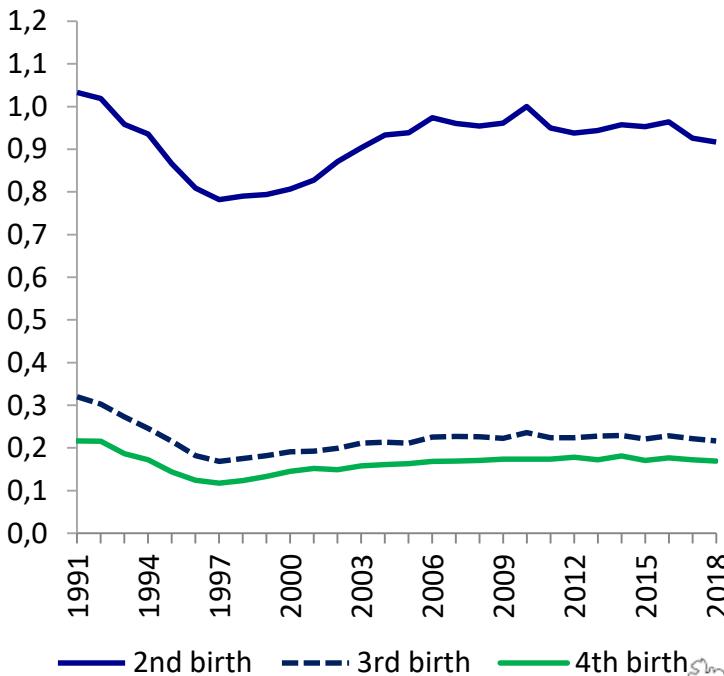

Nedgången beror på minskande förstabarnstrender

Relative risks by **birth order** 1991-2018, Swedish-born **women**

Standardized by single-year age

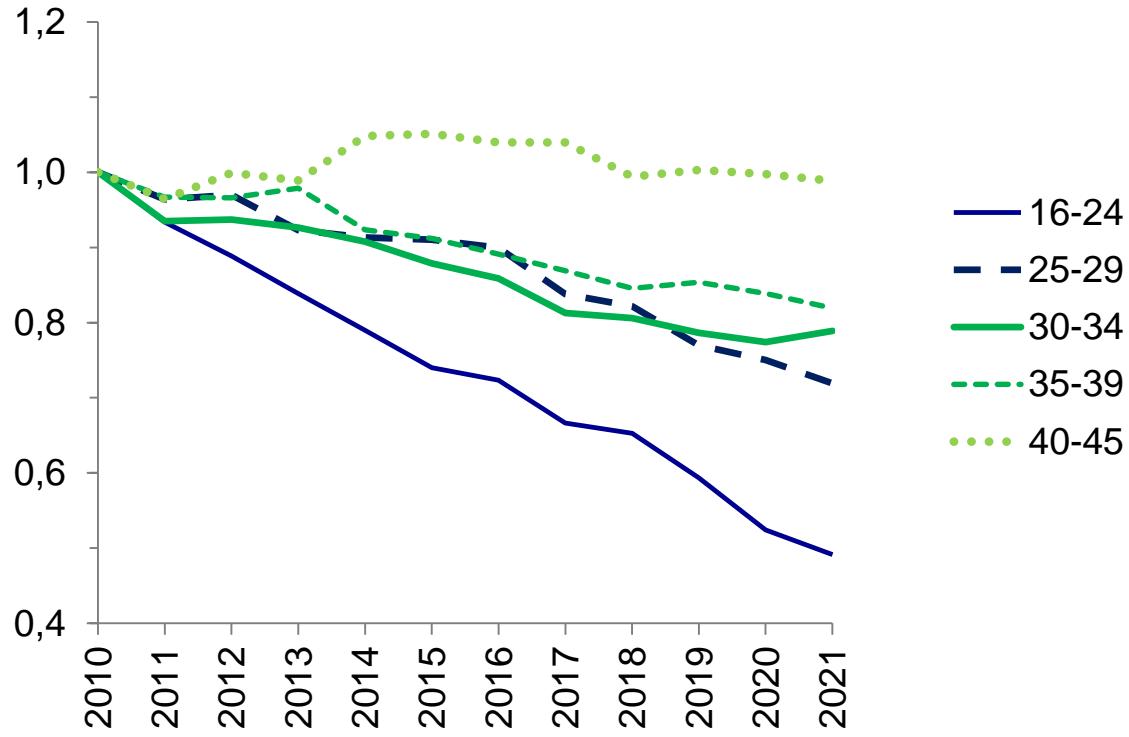

Interaction of birth order and calendar year
Standardized by age, time since last birth

Nedgången beror på minskande förstabarnstrender

Relative first-birth risks by **age group** 2010-2021, Swedish-born **women**

Each age group modeled separately
Standardized by age (single years)
Ref. 2010 for each age group

Nedgång i förstabarnsfruktsamhetstalen

Fråga: Pga förändringar i parbildning eller pga förändrat beteende bland barnlösa par?

Nedgång i förstabarnsfruktsamhetstalen

Fråga: Pga förändringar i parbildning eller pga förändrat beteende bland barnlösa par?

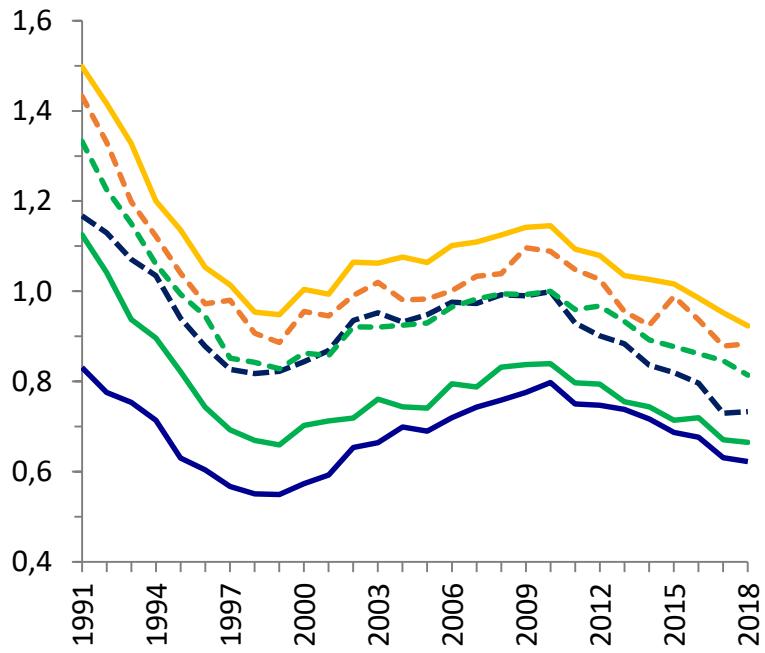
= förändrat beteende bland samboende barnlösa par

Vidare: skillnader mellan stad och landsbygd eller mellan sociodemografiska grupper?

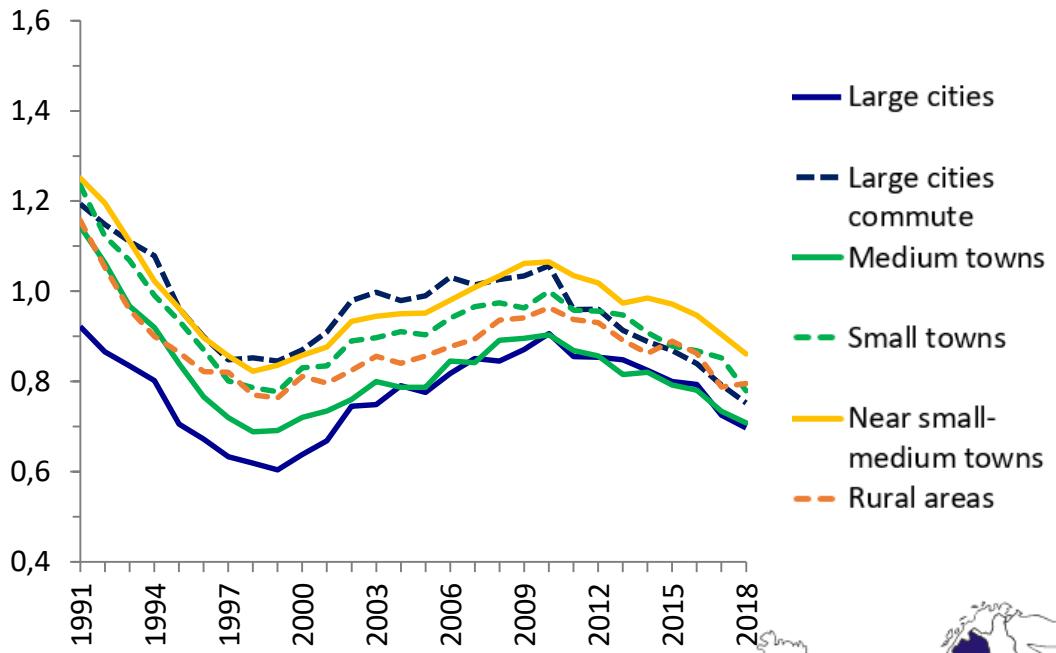

Results: first-birth rates by region in Sweden

Women

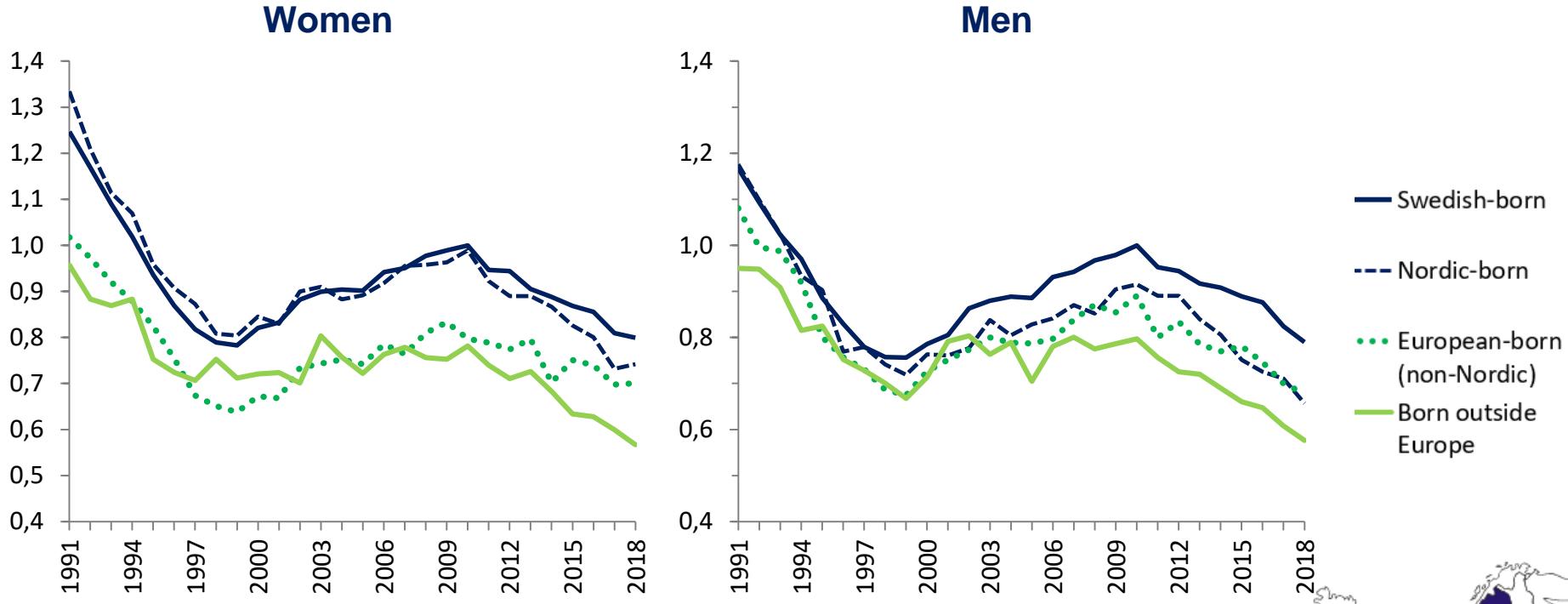
Men

Interaction of type of region and calendar year,
standardized by age
Ref. Small towns in 2010

Results: first-birth rates by parental migration status

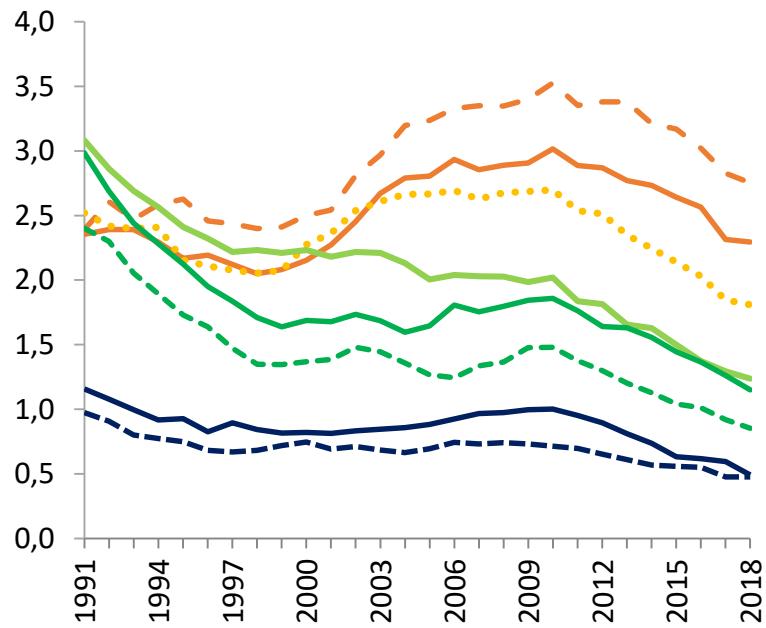

Interaction of parents' birth country and calendar year,
standardized by age
Ref. Swedish-born in 2010

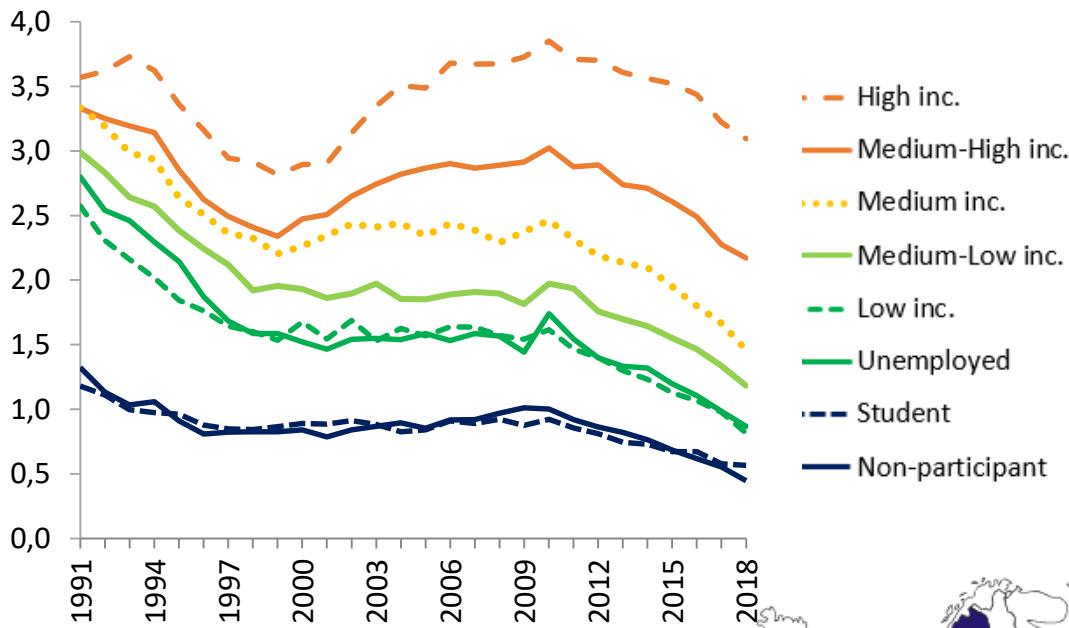

Results: first-birth rates by labor-market activity

Women

Men

Interaction of labor-market activity and calendar year,
standardized by age
Ref. Non-participants in 2010

Globala osäkerhetsfaktorer?

Alla sociodemografiska grupper påverkade i
(nästan) lika hög utsträckning

Alla nordiska länder påverkade

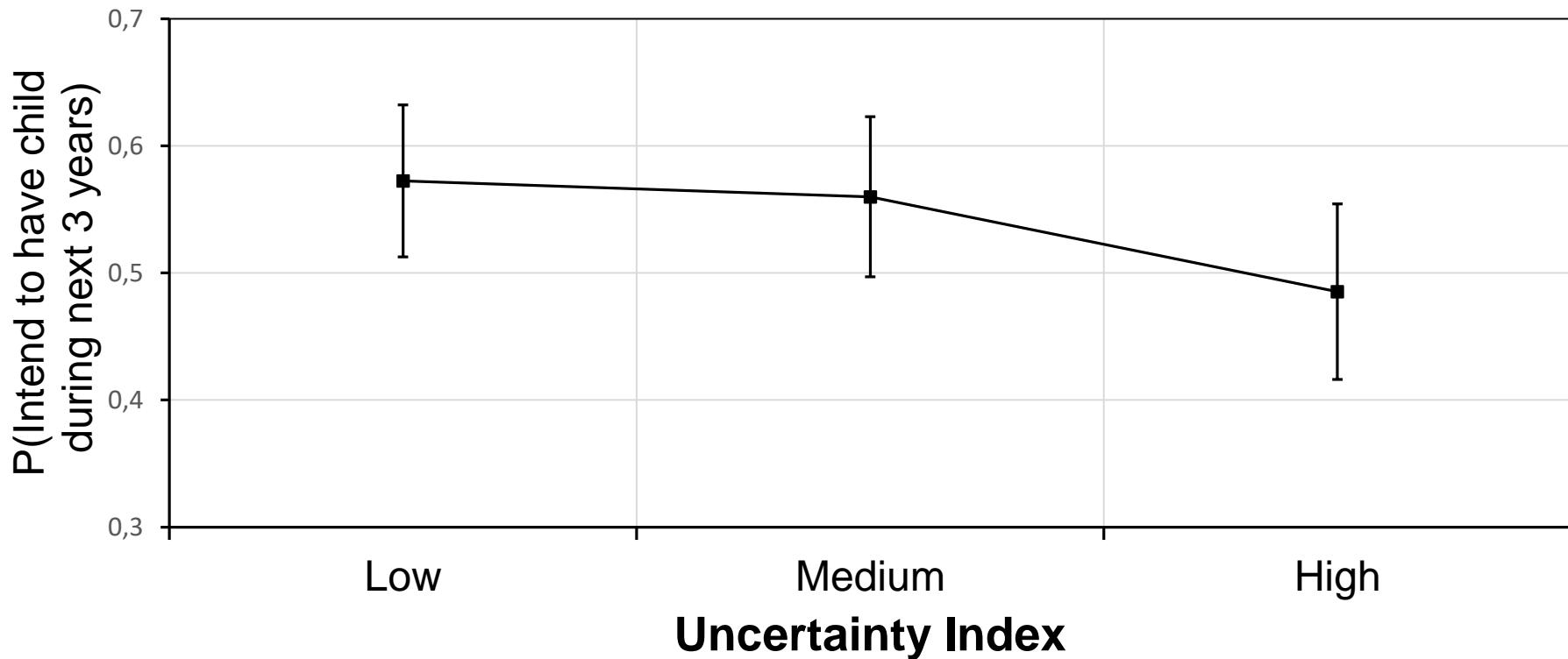
Strukturella faktorer förklarar lite: ökad
betydelse av subjektiva faktorer?

Nya data: Generations and Gender Surveys,
kvalitativa data

Intention to Have a Child in Next 3 Years? Global Uncertainties

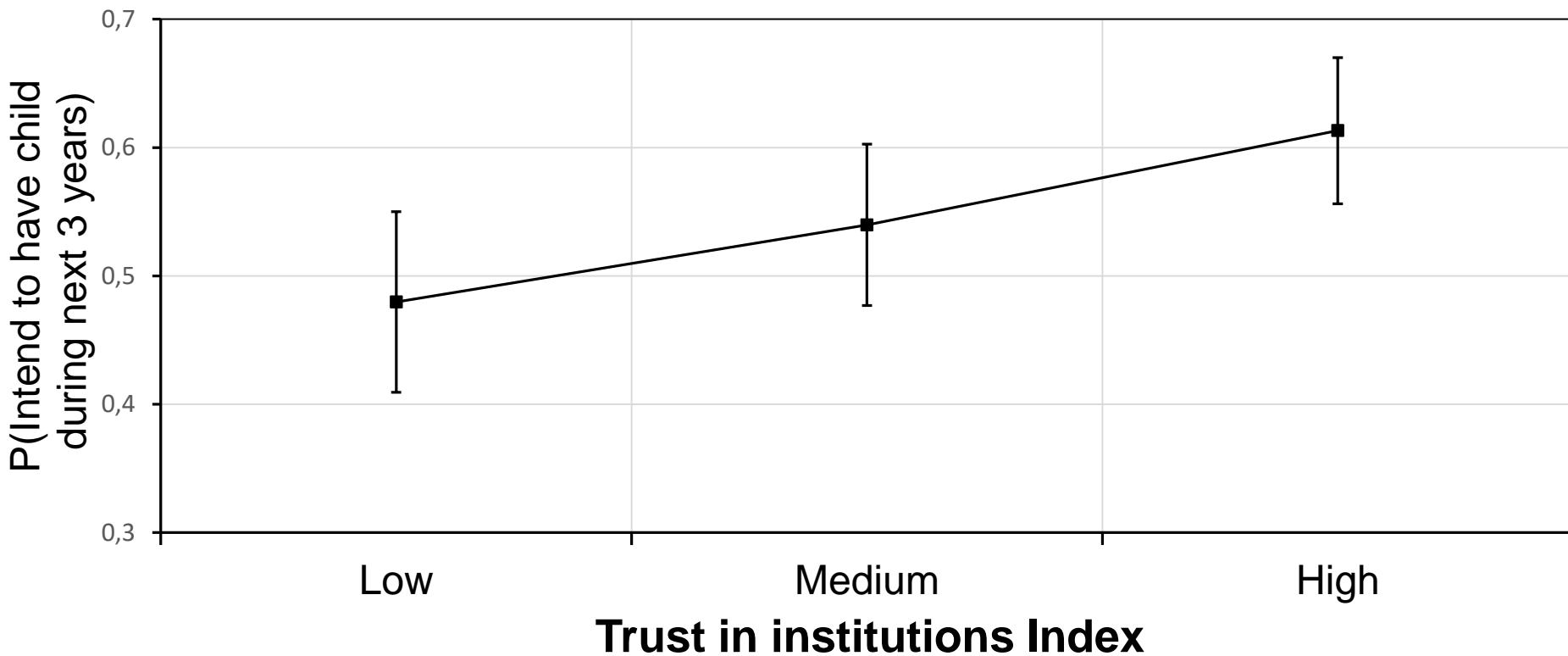
Childless respondents in a relationship, ages 20-40

How much do you worry about the following: *terrorism, climate change, overpopulation, economic crises, increased number of refugees, high unemployment, organized crime, military conflicts, global epidemics, weakened democracy, increased social inequality, political extremism, prospect of coming generations*

Intention to Have a Child in Next 3 Years? Trust in Institutions

Childless respondents in a relationship, ages 20-40

Institutions: government, police, medical services, civil service, news and media, EU

Globala osäkerhetsfaktorer?

Globala osäkerheter, tillit till samhällsinstitutioner

Nu: krig, inflation, energikriser, politisk polarisering

Globala osäkerhetsfaktorer?

Globala osäkerheter, tillit till samhällsinstitutioner

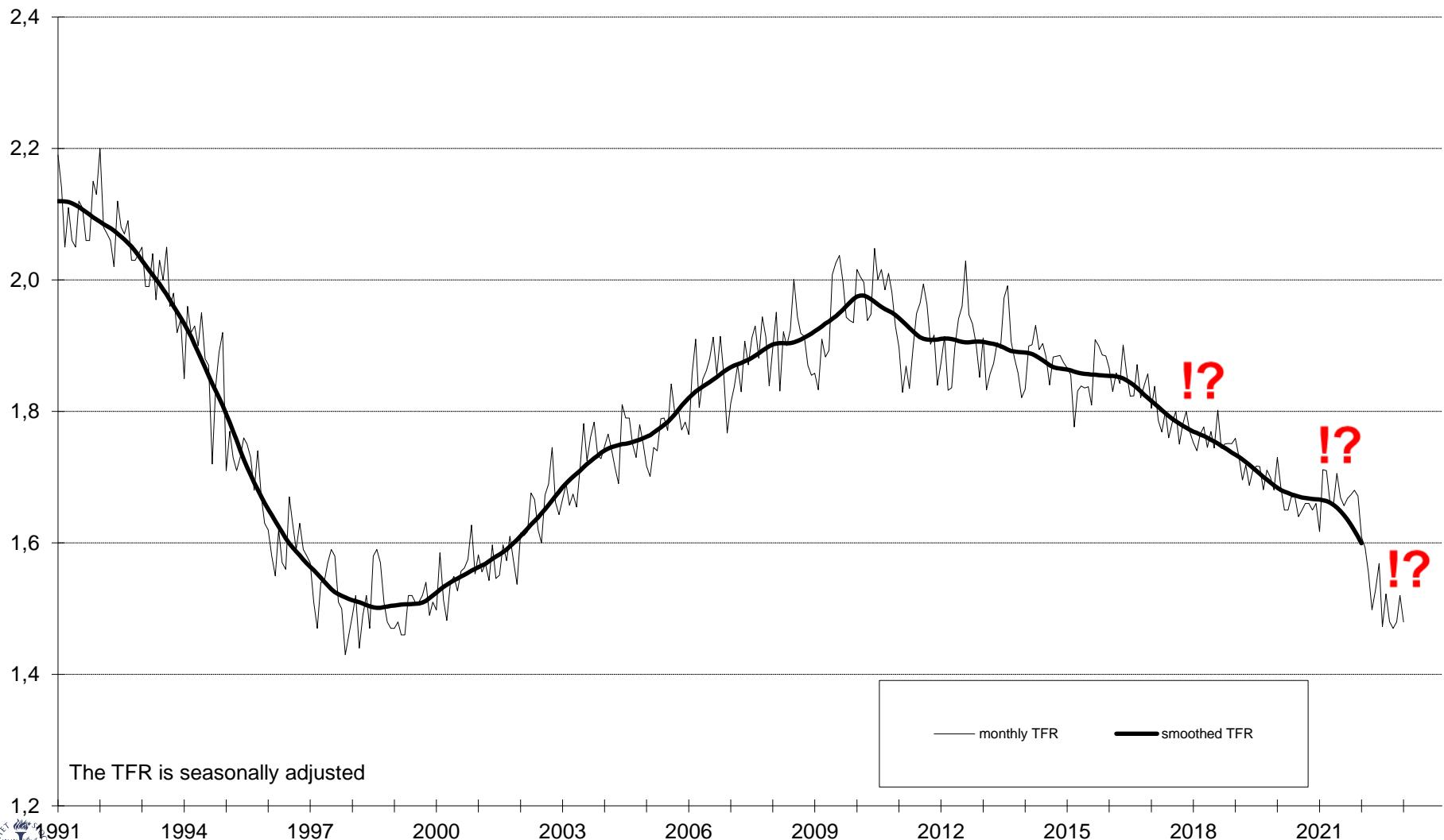
Nu: krig, inflation, energikriser, politisk polarisering

Covid-19 och pandemin under 2020-2021:

- Vad häände då?
- Ännu mer av osäkerhetsfaktorer?

Ännu fler överraskande trendbrott 2021 och 2022

Monthly TFR for Sweden, January 1991 - Jan 2023

Stockholm
University

Demography Unit

Source: Statistics Sweden

Pandemin

Hemmasituationer under 2020 bidrog till fler andra- och tredjebarn under 2021

Pandemislut och vaccinationer under våren 2021 bidrog till fortsatt och accelererande fruktsamhetsfall under 2022

Underliggande långsiktiga trenden med fallande fruktsamhetstal kvarstår och förstärks

Prognos?

Hur långt och hur länge kan den negative trenden fortsätta?

Just nu: osäkerhetsfaktorer fortsätter att ackumuleras

- krig, inflation, räntor, bostadspriser

Återgång till jämviktsläge? När?

Svårare än någonsin att göra prognoser om barnafödandet...

Lästips

Sofi Ohlsson-Wijk and Gunnar Andersson, 2022. "Disentangling the Swedish fertility decline of the 2010s". Demographic Research 47(12): 345-358.

Gerda Neyer, Gunnar Andersson, Johan Dahlberg, Sofi Ohlsson Wijk, Linus Andersson and Sunnee Billingsley. 2022. "Fertility decline, fertility reversal and changing childbearing considerations in Sweden: A turn to subjective imaginations?" Stockholm Research Reports in Demography 2022:08.

Martin Bujard and Gunnar Andersson, 2022. "Fertility declines near the end of the COVID-19 pandemic: Evidence of the 2022 birth declines in Germany and Sweden". Stockholm Research Reports in Demography 2022:17. BiB Working Paper 6/2022.